

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, Deák Ferencz-
u 12. sz. Ide intézendő a lap szel-
lemi részét érdeklő minden köz-
lemény és levelezés.

Bármentlen levelek nem fo-
gadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Janosi-utca 35.,
illetve Kispást-tér 4. sz. alatt
R Vozáry Gyula tanárnál. — Ide
intezendők a kiadóhivatali illető
előfizetési pénz-, hirdetésmény-,
nyilttér- és egyéb felszólalások.

Hirdetési díj:

Egy hárombasós petitsor tér-
fogata 6 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás
után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Janosi-utca Czikora-féle házban, nem különben minden hazai postahivatal.
Az előfizetési pénzek legezelszerűben posta-utalvány úján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Még egyszer a leány-iskoláról.

Nem foglalkozhatnánk ez idő szerint alkalmasabb kérdéssel, mint a nevelés ügyével, melynek megoldása, ha a zöld asztalok előtt még nem is, de a társas körökben a legelőkeltebben foglalkoztatja az érdeklődőket.

Lapunk mult számában szószabó volt az azon kérvényt, melyet a helybeli nőegyesület Rimaszombat város képviselő-testületéhez benyújtott. A kérvény vázolja röviden azt a színvonalat, melyre városunk fejlődési processusában eljutott s miután konstatálja a különböző téren elért eredményeket, rámutat egy erősen érezhető hiányra: a nevelés ügyére, melyre még mindig nincs annyi gond fordítva, a mennyit nemesak hogy megérdemelne, de a mennyire multhatatlanul szükség van. Ez okoskodás logikai eredménye az, hogy városunkban egy felsőbb leánynevelő intézet felállítását minden helyesen gondolkodó embernek sürgetnie kell.

A nőegyesület a jótékonyaság terén már jelentékeny érdemeket szerzett magának a multban is, s a lehető legnagyobb elismerésre méltó lépést tett az előrehaladásra akkor, midőn májusi közgyűlésén alapszabályainak szűk keretét kiszélesítette, belépni kívánván azon tényező sorába, melyek a mai társadalomban közművelődési tényezőkként szerepelnek.

E kiszélesített működési kör első következménye volt a fent jelzett kérvény, melyben mint első, kísérletet tesz egy nyilvános felsőbb leányintézet felállítására. Lesz e a kérvénynek valami eredménye: nem tudjuk. Annyi azonban bizonyos, hogy a nőegyesületnek eme lépése rokonszenven találkoztott a polgárság körében, mi kézzel fogható tanúsága annak, hogy a fellépés nem nélkülözi az erkölcsi eredményt.

A város ez idő szerint nincs abban a helyzetben, hogy egy közművelődési intézményt a maga erejéből felállíthasson. A kérvényre adandó válasz tehát e pontra nézve alig lehet kedvező; az ügy felett azonban napirendre nem térhet a nélkül, hogy annak erkölcsi következményeit magára ne vállalná. Részünkről hisszük, hogy az a tanács, mely a közművelődési intézményekkel szemben nemes gondolkodásának évtizedek óta oly ekklatikus bizonyítékait adta, e kérdéssel szemben is nemesen fog gondolkodni s oly relatiót ad, mely lehetővé teszi, hogy az ügy nemeskára megvalósíttassék.

Mert azzal, hogy a meglévő magántanintézet a

város részéről anyagilag segélyeztetik, a dolgon még nincs segítve. E tanintézet — a nélkül, hogy érdemeiből a legesekelyebbet is levonnánk — magán jellegénél fogva nem elég tágkörű arra, hogy abban mindazon növendékek taníttassanak és elhelyeztessenek, kik társadalmi helyzetüknél fogva arra igényt tarthatnak. Mindazonáltal a jelenlegi körülményeken könnyíteni lehet az által, hogy ez intézet minden oldalról hathatós támogatásban részesüljön, mert egy később felállítandó leányintézetnek e most létező magán iskola lesz kiindulási pontja.

Ily szempontból véve fel a dolgot, a nőegyesület helyesen cselekedett, midőn kérvényében a város figyelmét e tanintézetre is felhívta, oly formán, hogy az adandó segélyre alapul azon jogczim szolgáljon, melyre a kérvényezők is nagy súlyt fektettek, t. i. hogy szegényebb sorsu polgártársaink leánygyermekkei is taníttathassanak. — Miből kifolyólag a nőegyesület kérvényére bármilyen válasz érkezzék is, az az egy bizonyos, hogy napról-napra közelebb jutunk azon időponthoz, melyen e kérdés vagy a város közönségének, vagy az államnak, vagy mindkettőnek egyenlő terhére, meg fog olatni.

Az erkölcsi diadal így is egy is a kezdeményezőké, — őket illeti az elismerés, amennyiben egy évek óta vajudó ügyet szőnyegre hoztak. Hiszük, hogy a felmerülő akadályok nem fogják lankasztani a közművelődés buzgó bajnokait, mikor egy minden tekintetben életrelvő és nemes ügy megvalósításáról van szó.

S z e m l e .

Lezajlott végre a lutheránus háború is. Nem lehet másnak neveznem, ámbár nem igazolta a régi példabeszédet, hogy „ha békét akarsz, előbb háborút esimélj“. . . Mert háború ugyan volt, de eredménye — a hogy látom, nem a béke, hanem elkeseredés és viszátkodás egész a türehetlenségig.

Érdekes tanúsága az, hogy inter duos litigantes tertius gaudet. Szomorú tanúság, s különösen szomorú ez alkalommal, midőn két magyar hazafias párt perpatvarán a pánszláv nyavalya erősödik. Boditzky & Markovics egy köböl kukoriczától sem hízta volna annyit, mint e viszály feletti örömlükben.

Pedig mi volt a ti jelszavatok, tisztelt magyar lutheránusok: Ugy tudom ez: „győzzön a jobb.“

áldozatul sok gyermeknek lelki fejlődése, egészsége, sőt gyakran élete is.

Ezenkívül hány álnok ellenség leselkedik az ártatlan baba ellen! Nem is szók a hivatásszerű angyalesimálók-ról, a kik az apátlan, anyátlan kisdedeket kerítik karmaik közé az onczizimen, hogy dajkaságba veszik, s csakhamar a menyországba küldik a rájuk bizott kisdedeket. Ezek jóformán nyíltan, a világ szemelátára üzik minálunk gonosz mesterségüket — de vannak számos olyan ellenségei is, a kik titkon esöpögtetik a mérget a kisdedek poharába. Ilyen a tejnek hamisítása és megrontása. Még a legszelidebb és legnaivabb módja ennek az, hogy vízzel meghígítják. De hánszor történik, hogy megsavanyodott és romlott tejet orvoszerekkel olyanná tesznek, hogy a gazdasszony felforralláskor észre ne vegye. Sok gyermeket tett már halálos beteggé az ilyen lére. S a számtalan reklambős, a kik nagy dobbal hirdetik a csecsemőknek való tápszerüket, lisztekét, kétszersültüket. Egyik sem pótolhatja az anyatejet, a csecsemőknek egyedül helyes, természetes táplálékát.

A babona és kuruzslás sokat árt gyermekeinknek. Azt hiszik sokan, hogy a fogzó gyermeknek bajait nem szabad gyógyítani, mert akkor még nagyobb baj fejlődne belőle s ily módon ebben az időben a hasmenés sok gyermeket a csontig lesóványítja. — A kisded beteg szemét kinyalják az öreg asszonyok abban a hitben, hogy akkor meggyógyul, holott ellenkezőleg, ép ez által számos gyermek egész életére nyomorékká, vakká lesz.

Ezer példát hozhatnék fel, hogyan görbül meg s miért satnyul el akár hány gyermek a szülők vagy a dajka hibája miatt. De alig is van Európában, a hol annyi kisded pusztul el, mint hazánkban, kiknek nagy részét gondos ápolás által meg lehetne menteni.

Már sok emberbarát küzdött a babák ellenségei ellen, és nem is minden siker nélkül. Egyesületek alakultak a kisdetek javára, s napról-napra újak létesülnek. Szóval fölébredt végre az a tudat, hogy a baba jövő nagysága a gyermekekben, rejlik, tehát ezeket minden bajtól és veszélytől meg kell óvni.

S itt az idő, hogy az ellenségeket egy nagy ütközetre kihívjuk, kényszerítsük, hogy sötét odujokból a

Nos? Hát ti — mind a két perlekedő fél — kik összevesztetek, jobbak vagytok a harmadiknál a melyiken összevesztetek. Ez bizonyos.

S minthogy erről meg vagyok győződve, szívesen szolgálok egy jó kálvinista tanácscsal, melyet ha elfogadtok, hiszem, hogy mindketten „jobb“-ak és egyszersmind győztesek is lesztek. — A rimaszombati egyesült prot. gimnasiunak — melynek két felekezetét bizony mondom nagyobb elvi ellentét választja el egymástól mint titeket — ezimerében van egy szép jelvény. Talán ismerni is fogjátok: két összefogott kéz . . . szeretetre és békére van összefogva. Ajánlom figyelmetekbe.

In hoc signo vincetis!

Nem szégyenlem elismerni, hogy biz a mult szombaton sokan elkövettünk itt Rimaszombatban is egy kis szelid bömbölést, mikor a 845 magyar turini zarándoklását elbeszélte nekünk a fővárosi sajtó.

Magasztos egy látvány lehetett, mikor a zarándok tömeg a szent öreg köré csoportosulva rázendítette azt a nótát, mely minden igaz magyar lelkében szünetlen lelkesedéssel hangzik:

„Kossuth Lajos azt üzenté. . .“

De hát azt mondom én, hogy nekünk nem igen üzent az öreg olyasmit, hogy: „elfogyott a regimentje,“ mert hiszen akkor is egy egész új lelkesült regiment állott előtte, hanem Rimaszombatnak valószínűleg azt üzenté, hogy Nagyroze derekabb város mint Batyi, mert amannak díszpolgárai között már ott van a legnagyobb magyar neve, mig nálunk szóba se hozták. . . .

Majd megmondja Kerekes Dezső ha haza jön.

Mikor a mult hóten (irányadó köröknek a cseh zeneművészet iránti előzékenysége folytán) mindig sürűben és gyakrabban nyaggatták füleimet a kintornák kinzóan émelgős dallamai, sokszor eszembe jutott, hogy talán valami rendkívüli dolog van a világon készülöben, valószínűleg — gondolám — csakugyan igaza lesz ez egyszer a delegációnak; azt jelenti ez a sürű verki-járás, hogy — háború lesz.

Háború ugyan nem lett, sőt — többet mondok — a városi kassza is meglehetősen tele volt; — de megszületett az a világraszóló mulatság, a minek elébe annyi szép reménnyel és várakozással néztünk.

„Köz-uzsonna“ — volt, ha akarják tudni.

napvilágra jöjjenek. A derék Mária Dorothea egyesület vette át a vezérséget s csinál egy kiállítását, a hol a baba ellenségei és barátai szemtől-szembe fognak állani. Minden ott lesz eredetiben és rajzban, a mi a kisdednek kárára van, s mindjárt mellette — hogy az ellentét annál feltűnőbb legyen — az, a mi javára szolgál. S hogy a szemlélő a sok tanúságosba bele ne fáradjon, lesz ott sok mulattató is. Bába, karácsonyfa, esingilingi oda fogja esabítani az apró népséget, a mely magát valí szülőköt, hogy ezeket megnézzék, hogy hogyan kell táplálni, ápolni és nevelni a zsengekori gyermeket és mely veszélyektől kell őket megóvni. Minden igaz emberbarát elérte e vállalat fontosságát. Az orvosok is nagy részt vesznek benne. Az országos és fővárosi statisztikai és vegyész hivatalkokban, serényen dolgoznak a kiállítandó tárgyakon, melyek a kisdedek betegségeiről, s táplálkozásáról nyújtanak hasznos tanúságot; legjobb iparosaink, a kik gyermekeknek való ezikket gyártanak, mind bejelentették részvételüket, a kötőszerek készitit az elgörbüléseket javító eszközöket, a tejesarnokok s egyéb tejjgazdaságok be fogják mutatni a helyes tejkezelést és vizsgálatot. A fővárosi nagyhirű Stefánia gyermekkórház működéséről teljes, valóban figyelemre méltó kiállítás készített, az orsz. kisdedovó egyesület Tisza Kálmánné elnöklete alatt gyönyörű gyűjteményt mutat be; a véd-himlő oltásról számos tárgy tétetik közszemlére.

S hogy a kiállításnak haszna is legyen, legjobbjaink, a kik hazánk gyermekei iránt érdeklődnek, felolvasásokat fognak tartani, az orvosok közül dr. Bokay, a híres gyermekorvos, és mások. Mindezeket a felolvasásokat a Mária Dorothea egyesület oleső könyvecskéi alakjában közközre fogja bocsájtani.

Ez a kiállítás lesz a színtere egy nagy küzdelemnek a baba ellenségei ellen. Merd vagyok győződve, hogy itt sikerülni fog a nemzet érdeklődését felébreszteni a helyes kisded ellátás iránt.

A diadal a babák barátaié lesz!

Dr. Faragó Gyula.

T Á R C Z A .**Egyet kérdek rózsám. . .**

Egyet kérdek rózsám, kettő lesz belőle:
Van-e már magának igaz szeretője?
Ha nincs! . . . Ne busuljon, ne gondoljon véle,
Fogadja szerelmes szivemet cserébe!

Tündér királynőnek — bűvös menyországba,
Nem lesz boldogitóbb, édesebb az álma!
Sóhajából nőnek szerelemvirágok,
Napsugarak hintnek szűz csókot reájok.

Mint egymást ölelő repkények s falombok,
Bűgő vad gerliczék, enyelgő galambok:
Ugy fogom magácskát — meglássa akárki —
Csókra szomjas ajkkal szeretni. . . imádni!

Egyet mondok, rózsám, kettő lesz belőle:
Hadd legyek magának igaz szeretője!
. . . No, majd bekaesintok fekete szemébe,
Tudom, elfogadja szivemet cserébe! . . .

P. Gy.

A baba ellenségei.

Az édes, kedves babának, a ki ha sír is, ha nevet is enivaló szép, hogy ennek is vannak ellenségei, alig hihető. Pedig sajnos, fölös számban vannak Gyakran legnagyobb ellenségei a saját édes szülői. A mily paradoxnak látszik ezen állításom, mégis igaz, nagyon is igaz. Nem úgyértem ezt, hogy hazánkban a szülők nem szeretik gyermekeiket, hála Istennek nálunk is, a legtöbb szülő él-hal gyermekeiért, sőt néha épen ezen nagy szeretetből esik kára a gyermeknek, dédelgetik, elrontják, minden kívánságát — akár jó, akár rossz az — teljesítik, s ezért gyakran akaratos, semmi jóra nem alkalmas gyermek válik belőle.

Szülőinknek nagy része nem ismeri a helyes gyermek nevelés módját, s ezen tapasztalatlanságnak esik

Pompásan mulattunk. A lelkesültebbek tüstént el is határozták, hogy e mulatság mintájára legközelebb „köz-früstk“öt rendeznek, megközelítőleg a következő programponctokkal:

1. Reggel három órakor kirándulás valamely (minél távolabb fekvő) erdőbe. — 2. Érkezés után 6 órakor általános gombazedés. — 3. Koncert-kávész. (Minden résztvevő kap egy akó kávé) Készen állnak, hogy minden veder kávé után a vásárberlő egy-egy tősztot fog mondani Machesahandra Nyayaratna urnak a magyar akadémia tagjának egészségére.

S minthogy a köz-uzsonnán csak négy banda játszott egyszerre különböző darabokat, a rendezendő köz-früstk azzal is fényesebb lesz, hogy itt 93 db werkli fog egyszerre más-más nemzeti darabokat játszani.

És e kitűnő mulatságra majd a dalárda multikori szíves fogadtatásának vizsgázaul meghívjuk vendögül — a losonci dalegyletet...

Itt van hál istennek a scribler-gyilkoló uborka-saison is! Ennek az elnevezésnek természetesen az a zsurnalisztikai jelentése, hogy mikor a zöld uborka érik akkor rendesen nagyon zöldek és éretlenek az újságok hirei is, és a sok zöldegeu hizik a kaesa.

Teszem azt: ebben az időszakban Fiume környékén a Quarneróból — a hírlapok obligát jelentései szerint — minden évben kifogják azt a bizonyos czapakolyket, melyet még soha emberi szem nem látott; s a „Gömör-Kishont“nak ez az első esztendeje, melyben az „öngyilkos ló“ tragikus sorsa még el nem lett énekelve. Ez idén nem produkálunk se zöld uborkát, se öngyilkos lovat, hanem reménylem: e hír lesz az első kaesa.

A megyei közgyűlés — a hogy hallom — egy miniszteri leiratra — melyben tudomásul van adva, hogy új belügyminiszterre Teleky Géza gróf lett kinevezve, a ki elvárja a törvényhatóságtól, hogy politikai működésében támogatni fogja — azt a furesa határozatot hozta, hogy „a törvényhatóság a törvények értelmében politikával nem foglalkozik.“

Ha ez a hír való: akkor uborkának elég zöld s akkor egyuttal jó lett volna feliratban megkérni az új minisztert, hogy támogatására a eszmadia czeheket szólítsa fel, mert azok — tudvalevőleg — régi tradíciók szerint „politikus eszmadiaikkól“ állanak.

Ha pedig kaesa — a mint reménylem — akkor küldjük fel Pelsüczre, hadd hizék meg a régi megyeház udvarán, — mely először látta teljes diszben az alkotmányos 51-ik honvédszázalját — azon az illaton, melyet az új eser-raktárak közönlének.

... „Nem ugy van már, mint volt régen.“ ... Szombati.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A folyó hó 8-iki közigazgatási bizottsági ülésben a tagok, kettőt kivéve, teljes számban jelentek meg. A főispán ur elnöklete alatt megtartott bizottsági ülés több ügy érdekes felszólalásra nyújtott alkalmat.

Az elnöki legelintézet ügydarabok bejelentése után olvastatott az alispáni jelentés. Fegyelmi eljárás egy városi főjegyző és egy polgármester ellen indított s a vizsgálat mindkét esetben befejeztetett. A fősorozás, folytatólág a tornaljai járásban, június 15-én befejeztetett. Ezen járásban 555 állításköteles közül besoroztatott 145 egyén. Az egész vármegyében 3204 állításköteles közül besoroztatott az újonczjutalék javára 600, a póttartalékhoz 337, összesen 937 hadköteles, vagyis a felhívott állításkötelezettek 30%-ja.

A közegészségügy kedvező volt. Sumjác és Telgárton megszűnt a hagymáz s csak 3 esetben végződött halállal. Azonban az állategészségügy nem kedvező. A szarvasmarhák között az erdei kör lépett fel; a sertések között pedig az üszögös orbánc pusztított több községben. A betleri tüzvész 56 lakházat s melléképületeit hamvasztotta el. A károsultak javára könyöradamánygyűjtés rendelkezett el.

Migalecz Pál nyugyái volt egyházi felügyelő Bányai Ferencz szolgabíró ellen panaszt emelt a miatt, hogy mint az egyházhhoz nem tartozó, egy egyházi közgyűlésen brachiummal jelent meg, annak megtartását megakadályozta. Mely ügy a vizsgálat megejtése végett rimaszombati járásbeli főszolgabírónak adatott ki.

Egy kisebb polgári peres ügyben Tiszolcz község előljárosága ítéletet nem hozván, a járásbíró, hová ezen ügy további elintézés végett, határozattal a közigazgatási bizottsághoz tette át oly czélból, hogy Tiszolcz előljároságát szabályszerű ítélethozatalra utasítsa. A bizottság azonban átirattal visszaküldte a járásbírosághoz, saját hatáskörében leendő intézkedés végett, egyuttal utasítja a községeket, hogy hasonló esetben szabályszerűen járjanak el.

Az ez évre megállapított adótarozás volt 540928 frt. Erre lefizettetett június hó végéig 275806 frt, második felévi hátralék 265121 frt.

A kir. tanfelügyelő 19 nap alatt a rimaszombati és nagyroczzei járásban 23 iskolát látogatott meg s azok nagyobb részéről elismeréssel nyilatkozott. Mint minta-intezeteket említi a tiszolczai állami, a likéri vashegyi és újantálvolgyi gyártelepi elemi és a nagyroczzei polgári iskolákat. Helyes kezdeményezés a kisebb községek iskolai egyesítése; így legközelebb a poprócsi és rónapataki iskolák egyesítettek. Ajánlatos más községeinknél, hol a eskély javadalmazás miatt tanképesített tanító nem alkalmazható.

Nagyobb érdeklődést keltett a Balog-patakon átvezető faszervezetű vasuti hidnak vasszerkezetű hiddá tervbe vett átalakítása, melyet a bizottság jóváhagyott, s ennek kapcsán az érdekeltek részéről felmerült kérdések tárgyalására bizottságot küldött ki.

A kir. törvényeszkői fogházban volt 19 vizsgálati és 157 elítélt rab, kiknek élelmezésére kiadott 533 frt, erre befolyt térítmennyül 121 frt.

Az árva-létszám 12037, a gondnokoltaké 225. Az árvaszéki pénztár volt június végével 232416 frt.

A megyei főorvos jelenti, hogy a közegészségügy kedvező volt. Törvényszéki boncolás egy, rendőri hullabontás 3 esetben végeztetett. Súlyos testi sérelem 7, könnyű 23 esetben képezte orvosi megfigyelés tárgyát. A himlőoltás, 4 oltó kerületet kivéve, befejeztetett. Dajkaságban levő 14 gyermekre gyakoroltatott hatósági felügyelet. A megyei kórházban volt 129 beteg, gyógyult 45, javult 1, gyógyulatlan 4, meghalt 5, ápolás alatt maradt 74.

Közigazgatás.

A tarlóhántás.

Szabó István, az adai gazdasági intézet tanára, „Tarlóhántás“ czim alatt a „Pesti Napló“ július 7-iki számában érdekes cikket tesz körré, melyben praktikus tanácsokat ad mezőgazdákunknak arra nézve, hogy mi-képen kell a roppant szárazságot némileg mérsékelni.

Akár az őszszel, akár a tavaszszal vetett gabonát tekintjük: annak talaja a hosszú vegetáció alatt erősen összetömörült, be lévén azonban árnyékolva, nem veszítelte el egy az esetleg kapott nedvességet, hogy a gabona lekerülése után ne lenne jobban megszáradhat, mint később, midőn a nap hevének sokáig kitett talaj erősen kiszárad. Első esetben szántva a talaj porhanyó lesz, utóbbi esetben röges, még pedig oly röges, hogy még fogas henger is algha fogja helyrehozni. Kénytelen lesz a gazda ilyenkor a jövő telet bevárni arra nézve, hogy a jótékony fagy közörülje ki a hibát. Ezt az azonnali szántást pedig nem szabad elhanyagolni semmi esetre sem; mert ilyen gyomirtó, nedvességet konzerváló, s a későbbi művelést könnyítő társa egy sincs a gazdának mint éppen ez.

A gyomnövények nagy része ugyanis még a nemes növény előtt szokta magát elhullatni; ezek magva tehát, ha a tarlót le nem hántják, igen szépen elmaradhat ott az őszi vagy tavaszi vetésig, a mikor is a tenyészet megindulásával ez is labra kél s elfoglalja újra átkos helyét, a gazda bosszantására és kárára; ha azonban a tarlót azonnal lebuktatjuk, a gyommagvak a esirázást kedvezően befolyásoló körülmények közé kerülnek, azonnal kikelnek, s még mielőtt maghozásig érlelődtek volna, az őszi szántással megsemmisülnek. Ebben áll a tarlóhántás gyomirtó hatása. — Hogy ez éppen nem mellékes, azt az tudja legjobban, a ki már tábla számra gyomlaltatni volt kénytelen, tehát kedve ellenére a „drágán termelés“ keserű gyümölcsébe volt kénytelen harapni.

A mi a talaj nedvtartó képességének fokozását illeti: abban is nagy segítségünkre van a tarlóhántás. A lazított talaj tudvalevőleg sokkal nehezebben szárad ki mint a tömődött. Legszebb példa erre egy hangyaszomb vagy vakondtúrás és egy esetleg mellette elfutó gyalog ösvény. Az egyik örökösen nyirkos a másik óriási repedésekkel bir, jelöl a nagymérvű nedveszteségnek. Az a hirtelen látszó szikkadás, a mi az újonnan szántott talajon látszik, az csak a közvetlen felületre terjed ki, lejjebb nem; de ez igen természetes is, mivel a lazítás miatt létre jött hiányos hajcsövesség nem lévén képes oly erőlyel az alsóbb rétegek nedveszégét a felületre hozni: az hosszabb ideig marad nyirkosabb, jobban beérlelődik, tehát gazdagabb lesz elmállott tápanyagokban, bővebb termésre nyujt kilátást. Hogy az ily üde nyirkosság, beéredt talaj mindenesetre jobban és kevésbbé időhöz kötötten vehető alá a további művelésnek, az kétséget algha szenved.

Hátra lenne még magának a munkának miként való végrehajtása. A tarlóhántás mindenesetre sekélyen végzendő; oly sekélyen, a mennyire csak lehetséges az ekét sekélyen jártni, a nélkül hogy a tarló takaratlan maradjon, vagy az eke sok hely felett elsikamoljon. E sekély szántás azért indokolt, mivel a gazdasági munka ez időtájt ugy is halmozott, tehát arra kell törekednünk hogy zölés, sekély fogatással az ekét, illetve a fogatot minél jobban kihasználjuk; elhanyagolni jóval későbbre pedig nem szabad, mivel a tarló egészen kiszáradhat, akkor azután akár bele se fogjunk, ha csak földünket legalább egy évre elrontani nem akarjuk. Ezenkívül ha a gyomirtást végezni akarjuk általa ez is csak eskély szántás mellett lehetséges, mivel ha az apró mag nagyon mélyre kerülne, nem érintkezhetné kellőképpen a meleg, levegő és nedvességgel, nem fog oly könnyen kikelni, de sőt elmarad a földbe a jövő tavaszig.

Tekintettel a tarlóhántás eme nagy előnyeire: minden gazdatársamnak a legmelegebben ajánlom e művellet felkarolását.

Városi ügyek.

A jános-utca járdával való ellátása megállapított terv szerint. Jaczkó Pál mérnök, mint felkért szakértő vezetésével, folyó évi augusztus 1-től a megállapított költségelőirányzat betartásával foganatba vétetni elhatározottat.

A városunkban felállítandó és folyó évi augusztus 1-én életbe léptetendő kir. pénzügyigazgatóság részére szükségelt mintegy 16 — 18 szobából álló helyiség a meghatározandó bér melletti előállítására szükségelt előmunkálatokkal a város azzal bizott meg, hogy a mostani kir. adófelügyelői szervezet által bérelt helyiségek átadása mellett, a még kívántató 8 szoba ugyanazon helyen miképen lenne a czélnak megfelelően és a legkisebb költség-szükséglet mellett előállítható? A tanács megbízatása arra is kiterjed, hogy a jelzett épületet szakértőkkel ugy vétesse föl, hogy nem lehetne-e abban a kir. adóhivatalt s a kir. pénzügyigazgató lakását is elhelyezni?

Tárgyaltatott az alispán mint elsőfoku fegyelmi bíróságaak a városi rendőr kapitány, gazd. tanácsos, orvos és akapitány ellen elrendelt fegyelmi ügyben hozott határozata. — A mely szerint az illető tisztviselők megdorgálással büntetettek és a város a dobkorban eldöglött bika árának megvételére végett a esordás ellen a törvény rendes útjára utasított. A közgyűlés az alispáni határozatban megnyugodott, a fegyelmileg büntetett tisztviselők irányában pedig jegyzőkönyvbe felvétetni határozott bizalmát fejezi ki.

Kitüntetés. Groó Vilmos megyénk érdemekben gazdag tanfelügyelőjét Ő felsége királyi tanácsosi czimmel tüntette ki. A jeles tanferfiu megérdemelt kitüntetése alkalmából egyesek és testületek részéről a legmelegebb üdvözlésekben szereszt, élénk bizonyásául annak, hogy a tanügy terén szereszt érdemei fent és alant egyaránt elismertettek. Ez érdemek közt bizonyára első helyen áll Gömör-Kishont megye meg magyarosodása, valamint új iskolák és ovodák felállítása, s azok felszerelése érdekében Groó Vilmos évek óta jelentékeny sikerrel működik. Tanfelügyelősége kezdetén alig volt oly tót nyelvű iskola melyben a magyar nyelvre is gondot fordítottak volna, míg ma alig van oly iskola, melyben a magyar nyelv ne taníttatnék a megkívántató eredménnyel. Általában a tanügy terén kifejtett munkásságának eredménye az, hogy megyénk e tekintetben a legjobban kvalifikált megyék sorába tartozik. A királyi kitüntetésben részesült ferfiu fogadja tőlünk is legmelegebb üdvözlésünket azon ohajunk kíséretében, vajha megyénk és magyar hazánk javára még sokáig a legnagyobb sikerrel működhetnék istennek hosszú életet adó kegyelme folytán!

Üdvözlések. Groó Vilmos kir. tanácsos tanfelügyelőt az őt ért magas kitüntetés alkalmából számosan üdvözlöttek. Táviratokban fejezték ki szeresze kívánataikat: Rőczey István a nagyroczzei tantestület nevében, Roth Herman izr. hitközségi elnök Putnokon, — továbbá Stefanosok Károly rőczzei, Gömöri Pál dobsinai polgármesterek városaik közönsége nevében, Tóth József pestmegyei, Libertini nyitramegyei tanfelügyelő, Mackovcsa s a Medzichradzski testvérek, felvidéki tanítók, Jurin Samu jolsvai, ifj. Járósi Endre tiszolczai, Nemes Géza dobsinai igazgató tanítók. Üdvözlő iratokat küldöttek a Eötvös-alap orsz. bizottsága nevében Péterfi Sándor, a rozsnói iskolaszék nevében dr. Maurer Arthur és Wittehen Aurél. A gratulálók közt van Gönczy Pál államtitkár is. Személyesen fejezték üdvözlésüket a jolsvai és rimaszombati tantestületek.

Esküvő. Folyó hó 15-én fogja oltárhoz vezetni Dr. Zehery István orvos Fábry Ida kisasszonyt, Fábry János főgymnasiumi tanár kedves leányát az ág. evang. templomban.

Hymen. Kozlay József, újklenóczi ág. ev. lelkész, folyó hó 6-án délután 5 órakor esküdött örök hűséget a helybeli ág. ev. templomban Jenes Jolán urhölgynek a rimaszombati ág. ev. leányiskola müvelt és bájos tanítónőjének. Aldás kísérje frigyüket!

Scholcz Gusztáv szepesmegyei kir. főmérnök és ker. felügyelő f. hó. 7-én érkezett megyénkbe s Juraskó Jakab kir. mérnök társaságában vizsgálja a Hárskut, rozsnó-osgyáni állami utat, — innen pedig Tiszolcz és Murány felé indul.

Megyebizottsági közgyűlés. A nyári megyegyűlés f. hó. 9-én folyt le városunkban a bizottsági tagok élénk érdeklődése mellett, bár, mint az elnöklő főispán megjegyezte, elvárható volt, hogy akkor, midőn a megye egyik kegyeletes emlékének mintegy letéteményét képező tulajdonának eladásáról van szó, nagyobb számmal jelennek meg és szállnak sikra a megye bizottsági tagok. A lapunkban már régebben közölt alispáni jelentés felolvasása után, a gróf Teleky Géza belügy- és Szapary Gyula gróf földművelési-miniszterre való kineveztetését tudató körirat vétetett tudomásul. — Ezután került tárgyalás alá a földművelési miniszteri rendelet a községi erdőknek állami kezelés alá vétele tárgyában kötött szerződés megerősítése iránt. Elénk vita fejlődött ki erdőgondnokságok és kerületek beosztása tárgyában, melyben a főispánon kívül részt vettek: az alispán, Szentiványi Árpád, Hámos László stb. A főszempont abban culminált, hogy az erdőkezelés ne kerüljön többé, mint eddig, s ez képezi a miniszterhez felterjesztendő indítvány motívumát, melyben az is indítványoztatik, hogy Gömörmegye két erdőkerületre osztassék, az első Rimaszombat, a 2-ik Rozsnó szék helylyel, de ha a miniszter egy 3-ik kerület létesítését is szükségesnek vélné, ez Nagy-Rőcze szék helylyel létesíttessék. — A másik nagyfontosságú tárgy volt a pelsőzi megyeház eladása. A megvételre Blum Sámuel adott be ajánlatot, mely szerint 16000 frtot ad az épületért és a hozzátartozókért. A szerződés-minta hosszas vita után felolvasottat, és el is fogadtatott szavazás utján (44 igen, 3 nem). — Olvasottat még a Sztaray gróf atirata a véderőjavaslat 24. és 25. § ai ellen intézett felirat átadása iránt, meleg köszönettel vétetett tudomásul. Végül gömörmegye monographyájának megírása került tárgyalás alá, elhatározottat, hogy a monographya megírásához szükséges intézkedések megtételére és jelentéstételre a még 1883-ban alakult bizottság felhívatik.

Rimaszombatiak Kossuth Lajosnál. A között a 845 magyar között, kik a párisi világgkiállítást megtekinteni a mult heten utaztak keresztül Turinon, hol résztvettek a Kossuth Lajos nagy hazánkfiának tiszteletére rendezett nagyszerű manifestáción, ott volt Kerekes Dezső rimaszombati főgymnasiumi tanár is. Kívüle Rimaszombatból még Harmaczy Dezső végeztet joghallgató, városunk néhai főjegyzőjének Harmaczy Bélának fia is a kirándulók között, s egyike volt azon szeresés 10 fiatal embernek, kiket Kossuth külön is fogadott s velök egy órán át szívélyesen társalgott.

Dalárdamulatság. Folyó hó 4-én roszt előjelek közt indultak ki a helybeli dalárok a szabadkai erdőre; beborult ég, nagy szél, majd hideg eső rémitgette a közönséget s s egyáltalán nem remélték, hogy a nap kellemesen végződjek. Ebed után azonban a fellegek szétoszlottak, az előtörő napsugár hirtelen megszárita a megázott földet, mire megkezdődött a vándorlás a szabadkai erdő arnyas fái alá, hol a mulatság rendezői már terített asztalokkal várták a résztvevő közönséget. Az eddigi szokástól eltérőleg nem közébed, hanem közös uzonna rendeztetett, s hogy a régi szokás megváltoztatása jó volt, bizonyítja azon körülmény, hogy az uzsonnára százyoleczvanan iratkoztak alá, a mi az erdei mulatságok történetében mindeddig páratlan. Az ilyen alkalmakról már előnyösen ismert Tóth Pál vendöglős

látta el a közönséget izletes uzsonnával s — a mi ily nagy szám mellett feljegyzésre méltó — mindnyájan meg voltak vele elégedve. A szép társaságban részt vettek közéletünk legelőkelőbb egyénei családjaikkal együtt. A rendezőség elismerés illeti fáradságáért, a mennyiben oly nagyszámú társaságot tudott összehozni, sajnos azonban, hogy a mire leginkább vágyott a közönség, abban részeselet: a legesekélyebb mértékben. Mindössze kétszer énekelt a dalárda, holott ép ez alkalommal kellett volna megmutatni azt, hogy egyesületük életképes, s ez által eloszlatni a hovatovább erősbülő hirt, hogy a végfelfoszlás stadiumától már nem sok idő választja el. A máskülönbön sikerülten előadott darabok közt volt a dalára jeles karnagyának egy szerzeménye is, melyet a közönség élénk érdeklődéssel hallgatott végig s a szerzőt viharos tapsal tüntette ki. A mulatság csak a késő éjjeli órákban szakadt meg, — kisebb társaságok azonban a város különböző mulató helyein folytatták a görbe napot, melynek sikere sokak emlékében maradandó lesz.

Meghívó. A sárospatakon tanuló, gömörmezei ifjuság vasárnap július 14-én a „Szechényi-kert” köröndjén a felállítandó „Tompá-Szobor” javára táncmulatságot rendez, melyre a t. ez. közönséget meghívja a rendezőség. — Kezdeté délután 4 órakor. Bemeneti díj 40 kr.

Közművelődési egyesületi választmányi gyűlés. A gömörmezei magyar közművelődési egyesület e hó 9-én választmányi ülést tartott Török Bálint emléke alatt, melyen mintegy 30 választmányi tag, köztük: Fáy Gusztáv főispán, Bornemisza László alispán, Fornét Jenő tsvéki elnök, Gróó Vilmos kir. tanácsos tanfelügyelő, Mihalik Dezső alelnök, Fáy László, Szentiványi Árpád, Bornemisza István orsz. képviselő, gróf Serényi Béla, Fáy Gyula, Dr. Kalkbrenner Hugó a helybeliekén kívül jelentek meg. — Az egyesület működése a múlt évi közgyűlés által megállapított keretben mozog, melynek az eddigi kiadások megfelelnek. A bevétel azonban eddig azért, mivel a körök eddig a tagsági díjakat a folyó évre be nem szedték, aránylag csekély. Elismerő és köszönő tudomásul vétetett a Rimamurány-salgó tarjáni vas-mű egyesület 200 frtnyi adománya, melylyel eddigi 400 frtnyi alapítványát 600 frtra emelte, nemkülönbön Borbély Lajos vezérigazgató ur 50 frtnyi adománya, melylyel 100 frtnyi eddigi alapítványát 150 frtra emelte. Fábry János rimaszombati felsőbb leányiskolájának növekedési 54 frtal szintén az alapítók közé léptek. Más intézetek által is követendő dicséretes példa. A garami kör jelentése, melylyel öt évi sikeres működéséről beszámolt, tudomásul vétetett s felhívására Coburg Fülöp ő kir. Fensége felkérte a helyi ovoda részére 3 évre felajánlott helyiséget hosszabb időre átengedni. Mihalik Dezső és Gróó Vilmos jelentéseik a Ratkón megnyitott és a város valamennyi, hat éven alóli kisdetei által látogatott óvodáról öröndetesen lepte meg a választmányt. Javahagyatott a berzétei, körösi, ratkó-lehotai iskoláknak már engedélyezett taneszközsegély s hasonló segély engedélyeztetett a saji-keszi és rákosi iskoláknak. Több kisebb intézkedés mellett az ez évi Nagy-Röczén tartandó közgyűlés idejéül szeptember hó első fele állapított meg.

Térzene. Palócz Kálmán városi népzenei társulata szerződést kötött arra nézve, hogy hetenként egyszer a városkert köröndjén a sétáló közönséget válogatott darabokkal fogja mulattatni. A kibocsátott aláírási ívet a közönségből eddig már vagy 70-en irtak alá, kik kötelezték magukat arra, hogy a július—augusztusra eső két forint díjat megfizetik. Az első térzene szerdán volt, s ez alkalommal Palócz bebizonyította, hogy a többség választása nem érdemtelene esett. Csak tanuljon mentül többet s szerenéséjét megalapíthatja.

Postajövedelem. A megyénk területén levő 57 postahivatal 85204 frtnyi bevétel mellett 60990 frtnyi fentartási költséget s ennél fogva a tiszta jövedelem 24214 frt. — A legnagyobb jövedelmű posta a rimaszombati: 14461 frt bevétellel s 5731 frt kiadással. Utánna következik Rozsnyó 13463 frt bevétellel és 8345 frt kiadással s így tovább a két számot egymás mellé állítva: Tornallya 4836 — 2196, Dobsina 4650 — 2714, Jolsva 3958 — 2716, Tiszolez 3753 — 2298, Nagy-Röcze 3310 — 2130, Nyústyá 2310 — 845, Csetnek 1953 — 1349, Kokova 1896 — 1028, Pelsűz 1805 — 1008, Pohorella gyár 1761 — 1285, Marány 1319 — 2242, Bánréve 1209 — 1490, Ratkó 1161 — 1276, Vereskő 1123 — 1607, Polomka 1071 — 835, Ajnácskő 1036 — 840 frt bevétel és kiadással. A legkisebb posták Vernár 165 — 1390, Szilize 150 — 400, Rödova 146 — 460, Nagy-Szaha 163 — 377, Pusztamező 165 — 220 frt bevétel és kiadással. Az ez utóbbiak által okozott veszteség bőven van fedezve a 24214 frtnyi többlet által.

A rimaszombati polg. olvasókör július 7-én a városkert köröndjén nyári táncmulatságot rendezett, mely minden tekintetben szépen sikerült. Összes bevétel 77 frt 85 kr. volt, melyből a könyvtár gyarapítására 50 frt jutott. Felülfizettek: Institőrész Endre, Miskolczy István, Konyha Géza, Dapsy Viktor, N. N. 70—70 kr. Szabó Jánosné kriston, Hágeter Lajos, Ekstein Fiesko 40—40 kr. Tóth Pál, Borsos László, Rakottyai Danó 30—30 kr. Hollender, Kohn Adolf, Szabó János kriston 20—20 kr. Róth Gyula, Adam Ottmár, Cseh János, Lőkös István, Erdélyi Szabó János, Erdélyi Mihály, Engel N., Soós László, Molnár Jánosné, Kandra János, Mares Gyula, Heks Jakab 10—10 kr. N. N. 5 kr. összesen 7 frt 45 kr. — A felülfizetéseket a rendezőség ez uton is hálás szívvél köszöni.

Thalia papjai. Rimaszombat úgy látszik a szintársulatokra hatalmas vonzó erővel bír. Csak imént távozott el Hatvani — jelentékeny adósságainak hátrahagyásával — s már megint új társulat kért engedélyt a városi kapitánytól. Az új igazgató Balogh Árpád, ki jelenleg Salgó-Tarjánban működik 28 tagból álló személyzetével, kik mindnyájan az új emzedék és az új iskola tagjai, a mennyiben közülök egyik sem haladja meg a 30 évet. Csupa fiatal erő mind s így jövőjükhöz nagy remény fűződik. Részünkről a forró nyári időszakot nem tartjuk Balogh vállalkozására nézve szerencsésnek, mindazonáltal ithon nyaraló közönségünk figyelmébe ajánljuk a fiatal társaságot, mely az elődök által alaposan veszélyeztetett színpad megpreparálására törekszik. A fősúlyt az operettekre fektetik s néhány újat is be fognak mutatni.

Lőkócs Lipót mai számunkban közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét. A esinosen berendezett üzletben, mint újdonságok, férfi és női eső- és porköpenyek a legnagyobb választékban kaphatók.

Öngyilkosság. Egy Újházy nevű 50 év körüli egyén, ki egy helybeli festő-üzletben volt alkalmazva, folyó hó 5-ikére virradó éjjel felakasztotta magát. Az üzletszemélyzet csak reggel vette észre az öngyilkosságot, mikor a boldogtalan már halott volt. Öngyilkosságának okául zilált családi viszonyait emlegetik.

Vármegyei újdonságok.

A keresztelő Szent Jánosról nevezett jánosii czimzetes apátságot Ó felsége a király Agócs János kerületi alesperesnek és félegyházi plébánosnak adományozta. Az apátság Rómer Flóris halálával üresedett meg.

Nyári mulatság Rimaszécson. Rimaszécs intelligentiája vasárnap e hó 7-én szépen sikerült nyári mulatságot rendezett a herezegi uradalom érdekében egyik gyönyörű pontján, melyen a környékeliek is szép számmal vettek részt. A mulatság sikerét a kellemes nyári idő is előmozdította, de mindenek felett is emlékeztetésszerű és napot az a váratlan szivesség, melyben a jó szíves vendégeiket részesítették. A mulatság protektorai Lengyel György jbiró és Nagy József ügyvéd voltak nejeikkel, kik lekötözölő szivességgel fogadták vendégeiket, bő részt juttatván abból is ami „szem-szájnak inyére volt a dusan terített asztaloknál. E tekintetben azonban házigazdának volt tekinthető minden rimaszécsi család, mert pompás sülttel és kitünő borokkal telt kosarakat mindnyájan kivetettek az erdőre. A tulajdonképeni rendezők Salamon Béla és Csorba Kálmán urak voltak, kik mindent elkövettek arra, hogy a szép számú hölgyközönség jól mulasson. Az erdei heje-huja esti 10 óráig tartott, de a kedvtől felvillanyozott társaság azután sem oszlott szét, hanem Lengyel György jbiró és vendégszerető házában gyűlt össze, hol nemsokára kimondták a jelszót, hogy addig nem mennek haza, míg a hajnalcsillag le nem tűnik az égről. És úgy lön. A mulatságon részt vettek: Baksay Aranka, Csák Jolán, Csorba Kálmánné, Csák Károlyné, Dr. Hampelné, Keviczky Pálné, Komáromi Antalné, Lengyel Györgyné, Losonezy Kálmánné, Nagy József é, Nagy Juliska, Nagy Mariska, Nagy Viktoria, Palánszky Jolán, Perez Margit és Vilma, Perez Józsefné, özv. Soffi Gyuláné, Somoskeői Juliska, Török Jánosné, Vathai Lászlóné, özv. Vathai Sándorné, Vathai Erzsé és Valovics Ella. Azok, kik résztvettek a mulatságon egy felejthetetlen est emlékével gazdagabbak lettek s azon óhajattal oszlottak szét, hogy vajha nemsokára ismét együtt mulathatnának a rimaszécsi erdőben s a járásbiró vendégszerető házában, ki áldozatkész fáradságáért méltán köszönetet érdemel.

A nyústyai ág. hitv. ev. egyház Krizan Zsigmond jelöltjéhez ragaszkodó pártja, úgy látszik, nem tud megállapodásra jönni, illetve az érdekében eddig tett lépéseket még most sem tartja elegendőnek. — Folyó hó 7-én tartott értekezletén elhatározta felterjesztést intézni a tiszkerületi közgyűlés elé, mely egyrészt panasz Krizan Zsigmondnak a kerületből (?) történt kitiltása. — részint kérelem a nyústyai ág. hitv. ev. egyháznak (?) a tiszai kerületből kiválatása s a dunáninneni egyházkerületbe bekebelezhetése iránti engedély megadása tárgyában. Egyszermind a turúzi esperességhez (miért nem a trensenhez? is intéztetett kérdés és kérelem, hogy az átkebelezés megengedése esetén vajjon hajlandó-e a nyústyai ág. hitv. ev. egyházat kebelebe befogadni? — A kérvény töt szövegezés. — Az evang. reform. vallásra áttérés kérdése e szerint szegre került. — Ezen állapotoknak lebonyolítása, úgy látszik, kezdetét veendő e hó 12-én, a mikorra is a kishonti esperességi elnökségnek egy a múlt vasárnap tartott isteni tisztelet alkalmával kihirdetett leirata szerint, az egyházi tanács (presbyterium) összehívott. Alighanem az esperességi törvényszék érkezik meg, a felfüggesztett egyházi felügyelő ellen a fegyelmi vizsgálat megejtése s más ügyek elintézése végett! — A folyó évi május 12-én elkövetett templomi botrányra vonatkozólag a kiküldött kir. törvényszéki bíró által e hó 2., 3. és 4-ik napján vizsgálat tartatott, melynek eredménye még ismeretlen. Mintegy negyven tanu hallgatott ki. E vizsgálatok következtében a felígátott kedélyek lecsillapulására remény van, — a mi az ügy érdekében már nagyon is kívánatos volna.

Botrány a templomban. Sajnálatos jelenet adta elő magát, a feledi róm. kath. templomban egy közelebbi ünnep alkalmával. Valami Szó István nevű kőműves, ittas állapotban ment a templomba, hol oly illetlenül viselte magát, hogy a hívek egy része kénytelen volt az istentiszteletet zavaró egyént a szent helyről kivezetni. Garázdalkodását azonban még a templomon kívül is folytatta, karomolva szidván a gyülekezetet, sőt a bent miséző plébánost is, mignem esendőrért küldtek, s az ittas garázdalkodót a hűvösre vezették, hogy mórórát kialudja.

Tanítói nyugdíjazás. Nagy Lajos esetneki ág. ev. és Albert István jölési róm. kath. tanítóknak a vall. és közokt. ministerium az orsz. tanítói alaplól egyenként 120 frt évi nyugdíjat engedélyezett.

Kedvet kapott. Kis Sámuel nyústyai szatócs, megirigylően Fischer Lajos likéri volt szatócs és Steiner Regina nyústyai volt kereskedő sorsát, — nem vándorolt ugyan ki Amerikába mint Fischer — esupan bukást jelzett akkor, midőn mult hét egyik szép napjának reggelén a bírósági kiküldött végrehajtó üzletébe beköszönt s távoztával bepecsételve hagyta az üzlet ajtaját. — Valljon ki lesz utóda?!

Vegyes hírek.

Szuhay Benedek lapunk munkatársa Bódváról, hol segédlelkész volt, mult hó 30-án. F.-Barczikára rendes lelkészszé választatott.

Új kiségitő bírák. Az igazságügyminister leiratot intézett a törvényszékekhez melyben e hó 10-ig jelentkezésre szólította föl ama törvényszéki bírákat, kik a kir. Tablánál mint kiségitő bírák óhajtanak alkalmaztatni. A minister még e hóban fog határozni a kiségitő bírák berendezése ügyében.

A stoósi fürdőben, mint lapukkal tudatják, Péter és Pál napján szépen sikerült rögtönzött táncvizsgálat volt, melyen részt vettek: Nagyányai Horthy Agnes — a fürdő esalogánya — Szentpéteri Ilona, Birdos Ilona, Wlaszkovics Anna stb. A négyest 18 pár táncolta. A kellemes időjárás mellett a fürdői élet ez idő szerint a legélénkebb; az „ózon” 8 és 10 között váltakozik. Az

igazgatóság figyelme mindenre kiterjed s Péter Pál óta ezigányzenekart is szerződtetett, mely naponként háromszor szórakoztatja a vendégeket. Dr. Czirfusz Dezső fürdő-orvos vezetése alatt hetenként kirándulások történnek a környék nevezetesebb pontjaira. A vendégek száma július 3-ig 89. Jelenleg ott időznek: Szentmiklóssy Sándor Uzapanyt, Szabó József Szalonna, nagys. Czirfusz Ferenc Zombor, Gallik Gézáne gyermekeivel Kassa, Bárdos Ilonka k. a. Kassa, Tóth Imréné, Vadnay István M.-Csáth, Butterman Henriké Miskolcz, Butterman Serén Miskolcz, Gonda István Jászóvár, Csider Károly Rimaszombát, Mezey Pál és neje Miskolcz, dr. Oswald Tivadarné Eperjes, Miskolczy Pál és neje Miskolcz, Kopper György Újvidék, Pamlényi László Pamlény, Egyed István neje és gyermekei Budapest, özv. Csörghe Lászlóné Bodolló, dr. Molnár István Zombor, Probst Károly Bakácsa, Müller Miksáné Jolsva, Glós Juliska k. a. Pelsűz, Frankó Istvánné Szepsi, Ungerleider Fanni Nyiregyháza, Karner Vilmosné Nyiregyháza, Schatz Károlyné Nyiregyháza, dr. Tóthfalussy Gyuláné gyermekeivel Budapest, Guatelusch Philippin Budapest, Schürger Mária gyermekeivel Kassáról.

A nagyröczei műkedvelők állandó színháza.

Jóteknyczélú tizenötödik előadás.

A gömöri ág. ev. egyházm. közgyűlése alkalmából Nagyröczén, 1889. július hó 23-án adatik: az esperességi domestica javára

A V A L Á S U T Á N.

Vigj. 3 felv. Irták: Alexandre Bisson és Antori Mars. Fordította: Paulay Ede.

Személyek:

Duval Henri	— — — — —	Nagy Lajos
Bourganeuf	— — — — —	Dedinszky Gyula
Champaux	— — — — —	Kostenszky Pál
Corbulon	— — — — —	Lahner György
Egy földműves	— — — — —	Antalik János
Egy hordár	— — — — —	Plenczner Andor
Bonivardné	— — — — —	Halasi Gyuláné
Diane, leánya, Henri neje	— — — — —	Halasi Irén
Gabrielle, Bourganeuf leánya	— — — — —	Papszász Mariska
Victorie, szobaleány	— — — — —	Heinecz Gizella

Idő jelenkor. Történet az első felv. Vesinetben, a 2. és 3-ik Villeneuve St. Georgesben.

Kezdeté 8 órakor. — Előadás után táncestély.

Helyárak:

Körszék 1 frt 50 kr. — Zártszék 1 frt. — Földszinti ülőhely 60 kr. — Allóhely 50 kr. — Karzati zártszék 1 frt. — Karzati ülőhely 60 kr. — Karzati allóhely 20 kr. — Táncestélyre bementi jegy 50 kr.

Felülfizetések elfogadhatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Dedinszky Gyula ur gyógy-szertárában. — Este a szini pénztárnál.

Szállás, előfogatok s jegyek biztosításáról az elnökség készséggel gondoskodik.

Felelős szerkesztő: Dr. Veres Samu.

Kiadó-tulajdonos: Dr. Bernáth István.

Magán-hirdetések.

Eladó.

10—15 darab nagy, szépen termő **citromfa**, továbbá több darab **páva** eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt **Tornallyai Zoltán Tornallyán.**

Hirdetmény.

3069. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Köjnek Katalin és Anna** végrehajtónak **Vargicz Gábor András** végrehajtást szenvedő elleni 64 frt 15 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Fazekas-Zsaluzsány 104. stk. A. 1—9. sorszám külsőségéből Vargicz Gábor András birtokára 488 frt és a f.-zsaluzsányi 29. stk. foglalt 284. 285. 286 hrszból 71/b. számú házból Vargicz Gábor András 1/3 rész illetőségére az árverést 160 frtban ezennel megállapított kikültási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1889. évi szeptember hó 9-ik napján** d. e. 10 órakor Fazekas Zsaluzsány községbe a község bíró házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikültási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok beesárának 10%-át vagyis a fazekas-zsaluzsányi 104. stk. birtokra 48 forint 80 krajczárt, fazekas-zsaluzsányi 29. stk. könyvi birtokra 16 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kértéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1889. évi április hó 28. napján. A rimaszombati kir. tszék mint tkvi hatóság.
Hänrich, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

1253. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **m. kir. kincstár** végrehajtónak **Vas Antal** alperesnek végrehajtást szenvedő elleni 65 frt 65 kr. adókövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Bena községben fekvő a bnei 8. stk. A. 1—7. 9. 10. 12—14. sorszám alatt 1/8 urb. telek külsőségéből és urb. erdő s legelő illetményből Vas Antalt illető 5/64 rész illetményére az árverés

394 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1889 évi augusztus hó 23-ik napján** d. e. 10 órakor Béna községbe a község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 39 forint 40 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1889. évi febr. hó 20-án.

A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.
Hanrich, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

2646. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Ferenz Gedeon** végrehajthatónak kisk. **Ferenz Kálmán, Terézia, Mária és János** végrehajtást szenvedő elleni 129 frt 60 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Czákó községben fekvő a czákói 12. sztkvben A. 1—3. 5—9. 11—25. sorszám alatt foglalt $\frac{1}{6}$ urb. telekből, 6/b. sz. házból és urb. erdő s legelői illetményből valamint A. II. alatti 714. 943. hrszából kisk. **Ferenz Kálmán, Terézia, Mária és Jánost** illető $\frac{1}{2}$ részére 279 frt; — a czákói 60. sztkvben A. 1—6. 10. 12—15. sorszám alatt foglalt $\frac{1}{8}$ urb. telekből 46. számú házból és urb. erdő s legelői illetményből és A. II. alatti 714. 943. hrszából kiskoru **Ferenz Kálmán, Terézia, Mária és Jánost** illető $\frac{1}{3}$ részére az árverést

220 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1889 évi július hó 25-ik napján** d. e. 10 órakor Czákó községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis a czákói 12. sztkvi birtokra 12 frt és a czákói 60. sztkvi birtokra 22 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1889. április hó 11-ik napján.
A rimaszombati kir. törvényszék mint tkvhatóság.
Hanrich, kir. tszéki bíró.

Tartalékos tiszti és egyéves önkéntesi vizsgára előkészítő tanfolyam. (Reserve officers Prüfung.)

A nmltu es. kir. Hadügyminiszteriumnak és a m. kir. Honvédelmi Miniszteriumnak 50950/882. szám alatt kelt magas engedélyével a szegedi katonai előkészítő iskolában tartalékos tiszti vizsgára előkészítő tanfolyamokat tartanak; részt vehetnek ezen tanfolyamokon azon urak, kik már szó gáltak mint egyéves önkéntesek, de tiszti vizsgát nem tettek, vagy visszaléptek, vagy megbuktak; a tényleg szolgáló egyéves önkéntesek; vagy a kik 3 evre voltak besorozva, ha van érettségi bizonyítványuk, vagy az egyéves önkéntességre képesítő vizsgát leteszik utólagosan, vagy kik csak szolgálói fognak, de előmenetelük vizsoltása végett a katonai szaktárgyakból előképzettséget akarnak szerezni, hogy a büntetési 2-ik évtől megszabaduljanak.

Több oldalú felszólításnak engedve, az előadandó tananyagot szaktanarok közr működésével összegyűjtöttem; a kéziratok magyar és német nyelven vannak szerkesztve és egy összeállítva, hogy azok használata mellett minden művelt fiatal ember tökéletesen elkészülhet a tartalékos tiszti vizsgára, ha még oly keveset tud is németül; továbbá oly rövid kivonatban van összeállítva az egész tananyag, hogy 3 hónap alatt bárki is betanulhatja, annélkül, hogy napi foglalkozásában fenakadást szenvedne. Ezen kivonatos kéziratokból tehát mindenki oda haza tanulhat, annélkül, hogy előadásokat kellene hallgatnia.

Mégis ha lesznek olyanok, kik a jegyzetből nem lennének képesek tökéletesen elkészülni, azon urak számára 6 hétig tartó tanfolyamokat nyitok; így biztosíthatjuk magunkat a 25. §. büntetési 2-ik évtől.

Tanintézetem növendékei eddig a legjobb sikerrel tették le a vizsgát.

Hasonló rövid kivonatos kéziratok vannak oly ifjak számára, kiknek ninesen érettségi bizonyítványuk de az egyéves önkéntességre képesítő vizsgára elkészülni akarnak, ezek az urak is egy hónappal a vizsga előtt bejehetnek az intézetbe, általam meghatározandó időben, hogy előkészültségüket kiegészíthessen.

Mindkét rendbeli kéziratot csak azon urak kaphatják meg, kik kellő garantiát nyújtanak, hogy a kéziratokat használat vagy leírás végett másoknak át nem engedik.

A vizsga jó eredményéért kezességet vállalok.

Bővebb felvilágosítás levél által esetleg személyesen szerezhető irodámban Szegeden, Honvédtér Dr. Galambos ház I. emelet.

Szegeden, 1889. márczius hó 14.

10-10 **SOMOGYI VILMOS**, igazgató.

A földbirtokos és termelő közönségnek.

Van szerencsénk a földbirtokos és búzatermelő közönséget ez idén is figyelmeztetni, miszerint mi mindenkor eladó búzakészleteikre reflectálunk, s mint az utolsó kéz, mindig a lehető legmagasabb napi árakat fizethetjük, miért is kérjük, hogy eladási ajánlataikkal bizalmasan hozzánk fordulni sziveskednének, hogy a közvetlen érintkezés összes előnyeit ez által maguknak biztosíthassák. — Részünkről a legsimább lebonyolításról és couláns eljárásról biztosíthatjuk.

Losonezi gőzmalom.

FLEISCHER és TÁRSA

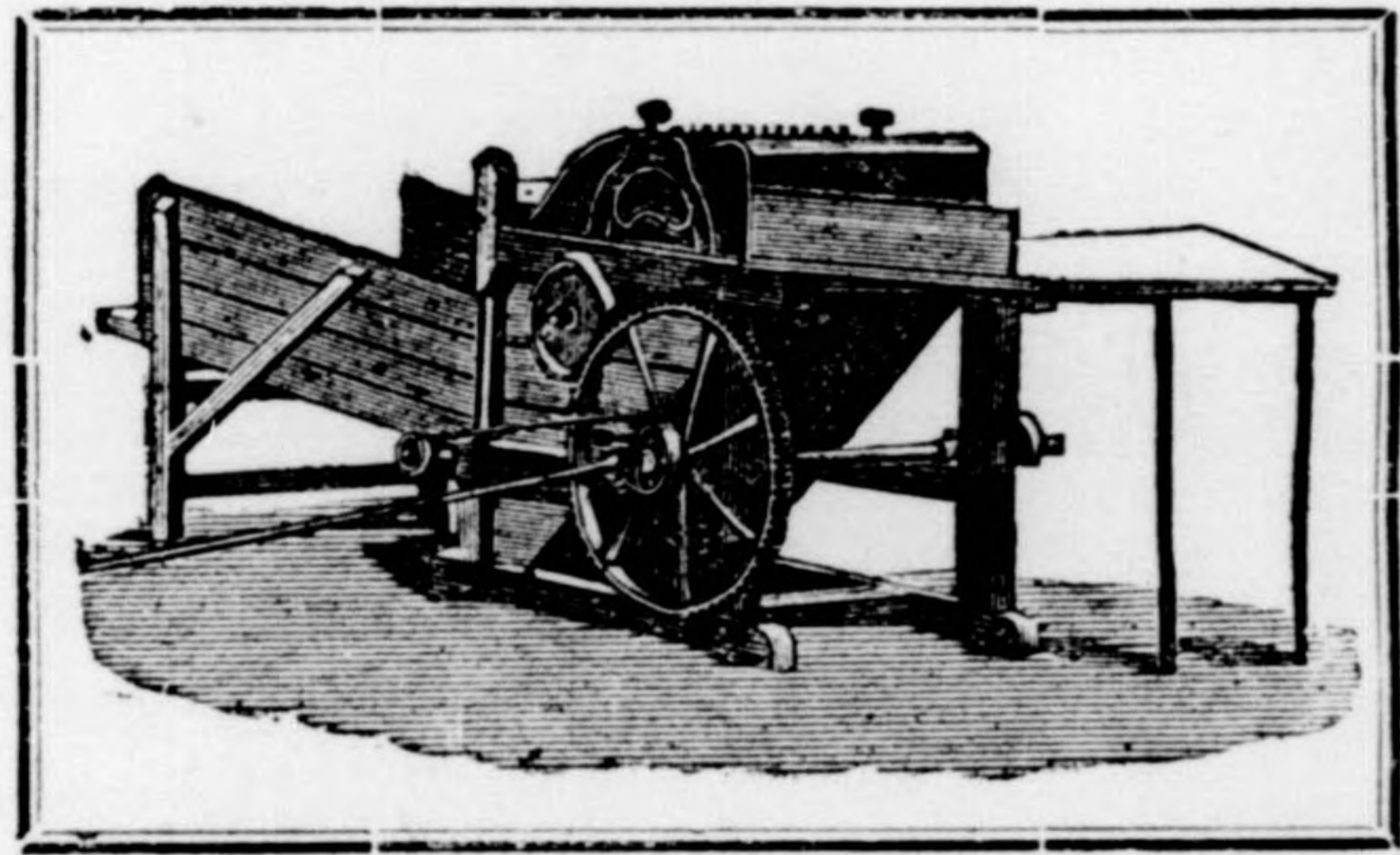
gépgyára és vasöntődéje Kassán, eperjesi-ut 16. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával ezélszerűen s gondosan gyártott jöhrnevű gépeit a **közeledő nyári idényre**, nevezetesen:

Cséplőkészületeit könnyű járással, járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi-cséplőgépeit, járgány-hajtásra is alkalmazva, szalmarázói készülékekkel vagy anélkül.

Backer- és magtár-rostait, továbbá mindennemű **szivattyukat, gőzgepeket és gőzkazánokat**. — **Szeszgyárberendezéseket**, m. péld. **Henzefőzők, kavaró-készülékek, maláta- és burgonya-zúzókat** stb.

➡ Gépgyárunk gyártmányainak jelentékeny készletét tartjuk állandóan. ➡

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

2-6

LÖFKOVICS LIPÓT

NŐI- és FÉRFI-DIVATÁRU KERESKEDÉSE RIMASZOMBATBAN

a főtéren, az ujonnan épült SAMARJAY-féle házban.

Nagy választékban: férfi- és gyermek-kalapok, nyakkendők, P. C. Habig gyártmányu „BIBER“-kalapok, honi gyártmányu harisnyák.

Dús raktár: **női-, férfi- és gyermek-lábbeliekből.**

Különösen figyelembe ajánlja, jótállás mellett:

➡ **valódi karlsbadi czipőkből;** ➡

ugyszintén: női-, férfi- és gyermek everlasztang czipők, női- és férfi fchérneműek, prágai és honi-keztük, nap- és esernyők, sétabotok, pénz- és szivartárczák, utazó bőröndök, női- és gyermek kézi-kosarak, illatszerek, diszművek és rövid áruk. Női- és férfi uszó-ruhák; továbbá rüssök, szallagok, csipkék, selyem- és vászon zsebkendők, szabókellékek, paplanok,

➡ **női J E R S E Y-kabátokból** ➡

álló raktárát jutányos áron.

Kész női felöltők, eső- és porköpnöyek.

Kész női felöltők, eső- és porköpnöyek.